

Son İki Ayda Bütçe Açığının Hızla Artacağını Göreceğiz

Bütçe Ekim ayında 4.9 milyar TL açık verdi. Geçtiğimiz yılın aynı ayında açık 14.9 milyar TL düzeyindeydi. Faiz dışı denge ise geçtiğimiz yıl 8.1 milyar TL açık verirken bu yıl 6.9 milyar TL fazla verdi.

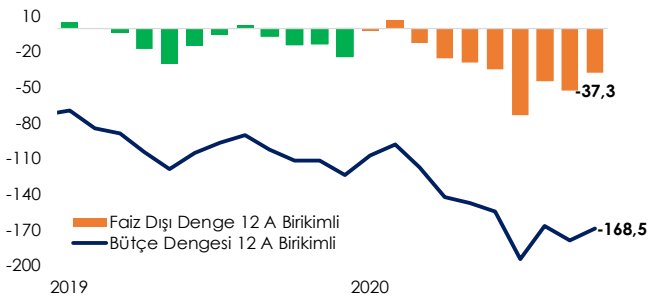
Ocak-Ekim dönemi itibarıyla ise bütçe açığı 100.7 milyar TL'den 145.5 milyar TL'ye yükselirken, faiz dışı denge 12.4 milyar TL açıktan 25.9 milyar TL açığa genişledi.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Mio TL	Oca-Eki 19	Oca-Eki 20	Değişim	Ger./Hedef
Bütçe Giderleri	819.905	967.671	18,0%	88,3%
Faiz Hariç Giderler	731.593	848.090	15,9%	88,7%
Faiz Giderleri	88.312	119.581	35,4%	86,1%
Bütçe Gelirleri	719.190	822.188	14,3%	86,0%
Vergi Gelirleri	539.879	655.345	21,4%	83,5%
Bütçe Dengesi	-100.714	-145.483	44,5%	104,8%
Faiz Dışı Denge	-12.403	-25.901	108,8%	-38,9%

12 aylık birikimli bütçe açığı bir önceki aya göre gerileyerek Ekim'de 168.5 milyar TL olurken, bütçe açığının milli gelire oranı yüzde 3.8'e geriledi. Faiz dışı denge ise 37.2 milyar TL açığa daralırken açığın GSYH'ye oranı da yüzde 0.8'e indi.

Bütçe Dengesi (milyar TL)

Ekim ayında giderler bir önceki yıla göre yüzde 21.6 artarak 97.7 milyar TL, gelirler yüzde 41.9 artışla 92.8 milyar TL oldu. Ocak-Ekim dönemi itibarıyla ise giderler yüzde 18.0 artışla 967.7 milyar TL olurken, gelirler yüzde 14.3 artışla 822.2 milyar TL oldu.

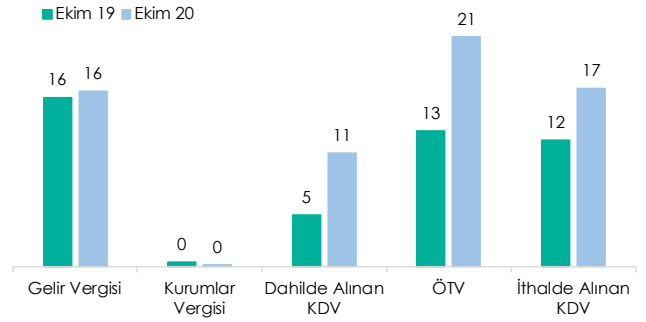
Enflasyon etkisi dikkate alındığında gelirlerin söz konusu dönemde yüzde 2.2, giderlerin ise yüzde 5.5 arttığını izlemekteyiz.

Bütçe Gelirleri

Vergi gelirleri Ekim'de bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 40.4 artarken dahilde alınan KDV'nin yüzde 120.2, ÖTV'nin yüzde 69.4, uluslararası ticaret ve muamelelerden alınan vergilerin yüzde 42.0 arttığını görmekteyiz. Motorlu taşıtlardan alınan ÖTV'deki artış yüzde 287.5, bütün mamullerinden alınan ÖTV'deki artış yüzde 64.1 oldu. Gümrük vergileri geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 53.9, ithalde alınan KDV ise yüzde 40.4 arttı. Kurumlar vergisi gelirleri ise geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 51.7 azaldı.

Ocak-Ekim dönemi itibarıyla vergi gelirleri yüzde 21.4 artarken, dahilde alınan KDV'nin yüzde 19.0, ÖTV'nin yüzde 38.0, uluslararası ticaret ve muamelelerden alınan vergilerin yüzde 25.2 arttığını görmekteyiz. ÖTV gelirlerinin detaylarında motorlu taşıtlar vergisinin yüzde 256.1, dayanıklı tüketim ve diğer mallardan alınan vergilerin yüzde 119.8 artışı dikkat çekmekte.

Vergi Gelirleri (milyar TL)

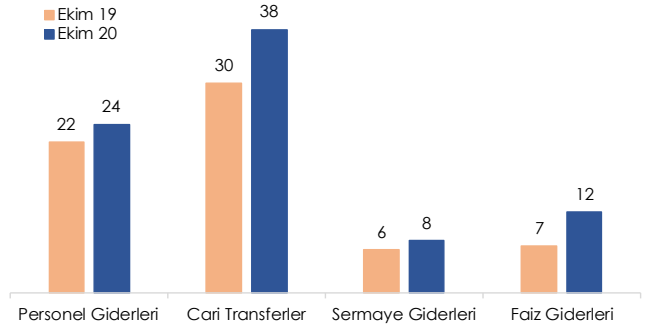

Bütçe Giderleri

Giderlere baktığımızda faiz hariç bütçe giderleri Ekim'de yüzde 16.9 artış kaydederken, detayda cari transferlerin yüzde 25.4, hazine yardımlarının yüzde 23.4, hanehalkına yapılan transferlerin yüzde 88.8, tarımsal destekleme ve ödemelerinin yüzde 30.3 arttığını izlemekteyiz. Ekim'de faiz giderleri geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 72.3 artarken detayda iç borç faiz ödemeleri yüzde 93.5 arttı.

Ocak-Ekim dönemi itibarıyla ise faiz hariç bütçe giderleri yüzde 15.9 artarken, faiz giderlerindeki artış yüzde 35.4 oldu. Sosyal güvenlik açığının finansmanı için aktarılan tutarın ise yüzde 75.0 artarak 39.9 milyar TL'den 69.9 milyar TL'ye yükseldiğini görmekteyiz.

Bütçe Harcamaları (milyar TL)

Yeni Ekonomi Programında 2020 yılı için bütçe açığı gerçekleştirme tahmini 239.2 milyar TL ve açığın GSYH'ye oranı yüzde 4.9 olarak öngörülmüşken, faiz dışı denge açık tahmini 101.8 milyar TL ve açığın GSYH oranı ise yüzde -2.1 olmuştur.

Ekim ayı gerçekleştirmeleri bir önceki aya göre iyileşmeye işaret etse de yılın kalan iki ayında toplamda 70 milyar TL düzeyinde bir açık verileceği görülüyor.

* Bu dokümanda yer alan değerlendirmeler bilgilendirme amaçlı olup Cumhuriyet Halk Partisi yetkili kurullarından onaylanmış bağlayıcı politika metinleri değildir.